

DRAUGAS

PERIODICALS
September 12, 2003
Vol. XCIV

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PENKTADIENIS - FRIDAY, RUGSĖJO - SEPTEMBER 12, 2003

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 09-11-03

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 177
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Lietuvos rinktinė Europos krepšinio pirmenybių pusfinalyje. „Lituanica“ laimėjo. 2 psl.

JAV prezidentas dainuoja kitą melodiją. „Laissez faire“ principai ir Lietuva. 3 psl.

„Bičiulystė“. 4 psl.

„Draugo lietuviukai“. 5 psl.

JAV LB Švietimo tarybos planai ir rūpesčiai naujais mokslo metais. 6 psl.

Pedagoginis lit. institutas pradės darbą. Lietuvių respublikonų gegužinė. Atleidai Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje. 8 psl.

Sportas

* Trečiądienį Lietuvos krepšinio rinktinė Europos čempionate ketvirtfinalyje 98:82 (30:19, 27:24, 23:23, 18:16) nugalėjo pasaulio ir Europos čempionę Serbijos ir Juodkalnijos komandą ir pateko į pusfinalį. Pirmenybių pusfinalyje Lietuvos krepšininkų varžovė bus Prancūzijos komanda. **Plačiau apie tai — 2 psl.**

Šarūnas Jasikevičius (kairėje) bando sustabdyti serbą M. Vujančić. EPA-ELTA nuotr.

* Švedijoje vykstančiame Europos vyrų krepšinio čempionate pagal rezultatyvius perdavimus pirmąją Lietuvos rinktinės įžaidėjas Šarūnas Jasikevičius. Vidutiniškai per rungtynes lietuvis jų atlieka 8.25 (33 perdavimai per 4 rungtynes).

* Slovakijoje vykstančio tarptautinio „Saris Cup“ moterų teniso turnyro, kurio prizų fondas — 10,000 dolerių, pirmajame rate (1/16 finalo) lietuvis Edita Liachovičiūtė 6:1, 7:5 nugalėjo po kvalifikacijos varžybų į pagrindinį turnyrą patekusią 18-metę slovakę Kristiną Bezakovą ir pateko į astuntfinalį.

* Peržiūrai į pajėgiausią Lietuvos moterų krepšinio klubą „Vilniaus telekomas“ atvyko amerikietė 25 metų ir 178 cm gyneja Reshea La Nette Bristol. 2001 metų vasarą R. La Nette Bristol bandė įsitvirtinti JAV WNBA klube, bet dėl traumos buvo atleista vos prasidėjus sezonui.

Lietuva paminėjo antrąsias rugsėjo 11-osios teroro aktų JAV metines

Vilnius, rugsėjo 11 d. (BNS) — Lietuvos žmonių solidarumas su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis per 2001-ųjų rugsėjo 11-osios teroro išpuolius New York'e ir Vašingtone įamžintas atminimo lentoje Vilniuje.

Ketvirtadienį prie JAV ambasados Vilniuje vykusiamе rugsėjo 11-osios teroro išpuolių aukų pagerbime JAV ambasadorius Stephen Mull ir Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas atidengė atminimo lentą.

Joje rašoma: „Dekojame Lietuvos žmonėms, čia atėjusiems išreikšti solidarumą su JAV tauta po 2001-ųjų rugsėjo 11-osios teroristinių išpuolių“.

„Prieš dvejus metus prie JAV ambasados Vilniuje verkdami, nešini geleimis atėjo įvairaus amžiaus Lietuvos žmonės tam, kad paremtų Ameriką jai sunkiu metu. Mes atsimename tai ir niekada to nepamiršime. Todėl šią atminimo lentą ir skiriame Lietuvos žmonėms“, sakė S. Mull.

Ambasadorius prisiminė,

JAV ambasadorius Stephen D. Mull su žmona prie naujai atidengtos atminimo lentos tylos minute pagerbia žuvusių atminimą.

kad per teroristų išpuolius JAV žuvo ir Lietuvos piliečių. „Dekojame už Lietuvos ir jos žmonių buvimą kartu šiandien ir prieš dvejus metus, kai JAV buvo

užpulta teroristų. Per išpuolius žuvo daugiau nei 80 valstybių piliečiai, tarp jų buvo ir Jeleną Melnicenką iš Lietuvos“, sakė S. Mull. **Nukelta į 7 psl.**

Lietuvos bankas — už pastovaus lito kursą iki euro įvedimo

Vilnius, rugsėjo 11 d. (Elta) — Dabartinė pastovaus (fiksavimo) lito kursas sistema yra priimtina Lietuvai ne tik stojant į Europos Sąjungą, bet ir jungiantis prie Antrąjos valiutos keitimo mechanizmo bei dalyvaujant jame iki narystės Ekonominėje ir pinigų sąjungoje.

Tokį pareiškimą paskelbė ketvirtadienį Lietuvos banko valdybos pirmininkas Reinoldius Šarkinas, teikdamas Seimui įstatymu numatytą pastovią ataskaitą apie centrinio banko veiklą.

Pasak R. Šarkino, nors Antrąsios valiutos keitimo mechanizmas leidžia 15 procentų

dydžio valstybinės valiutos rinkos kurso svyravimus, palyginti su euro atžvilgiu pastoviu oficialiu kursu, Lietuvos bankui yra visiškai priimtinas išpaireigojimas išlaikyti lito kursą be svyravimų.

Atsakydamas į parlamentarų klausimus, vyriausiasis valstybės bankininkas teigė, jog „mes neskubame prie euro“, tačiau nėra reikalo ir stabdyti to proceso.

Pasak R. Šarkino, Lietuva sėkmingai vykdo Mastroichto sutarties reikalavimus euro zonos kandidatams, todėl jai neturėtų sukelti problemų pereinamasis laikotarpis prisijungus prie

Antrąjos valiutos keitimo mechanizmo.

R. Šarkinas pakartojo jau nurodytus terminus, kad anksčiau ar vėliau, mechanizmo Lietuva gali prisijungti nuo kitų metų liepos 1 dienos, o eurą vietoj lito išvesti nuo 2007 metų pradžios ar vėliau.

Jis minėjo, kad tai būtų naudinga verslui, nes supaprastintų ekonominius ryšius su Europos Sąjungos valstybėmis.

Per 3 metus Valdovų rūmų atstatymui paaugutas 1 mln. litų

Vilnius, rugsėjo 11 d. (BNS) — Per trejus veiklos metus Valdovų rūmų paramos fondas, remiantis 15-17 amžiaus Lietuvos valdovų rūmų atkūrimu, sulaukė paramos iš daugiau kaip 39,000 aukotojų ir rėmėjų.

Kaip pranešė Valdovų rūmų paramos fondas, rūmų atstatymui jau surinkta maždaug 1 milijonas litų.

Nukelta į 7 psl.

Vilniaus merui vėl atsiųsta įtartinų mitelių

Vilnius, rugsėjo 11 d. (BNS) — Ketvirtadienį Vilniaus merui Artūrai Zuokui buvo atsiųstas laiškas su įtartiniais miteliais.

Vokas atsiųstas teroristų išpuolių JAV antrųjų metų dienai.

Tais metais po didžiausio žmonijos istorijoje teroro akto daugelyje pasaulio šalių pradėti siuntinėti miteliai, keletu atve-

jų — su juodligės užkratu. Tais metais bei vėliau įvairios Lietuvos įstaigos, pavieniai asmenys gavo įtartinų laiškų su miteliais. Nė vienu atveju miteliai nebuvo pavojingi sveikatai.

Voką su kitais savivaldybei atsiųstais laiškais po pietų paėmė raštinės inspektorė Irena Kiseliovienė.

Nukelta į 7 psl.

Lietuviški grybai pasiekia Prancūzijos, Šveicarijos, JAV rinkas

Varėna, rugsėjo 10 d. (Elta) — Viena didžiausių Varėnos rajone triuškinamas, nei grybų ir uogų supirkimo ir perdirbimo UAB „Mėlynoji uoga“ šiame ir vietinė ir užsienio val-

stybių rinkas jau eksportavo daugiau kaip 1,000 tonų šviežių grybų.

Tai apie keturis kartus daugiau negu buvo jų parduota pernai, ypač nepalankiais grybų bausės metais.

Dabar už kilogramą baravykų supirkimo punktuose mokama maždaug po 10 litų.

Pasak šios bendrovės direktoriaus Algimanto Brazonio, šiemet paruoštų grybų siuntos pasiekia beveik visas Europos valstybes, nedidelę Džukijos miškuose surinktų geltonųjų voveraičių siuntą lėktuvu buvo nuskraidinta ir į JAV.

Vienintelei Lietuvoje šiai bendrovei suteikta teisė paruošti grybus, miško uogas ženklinti

Nukelta į 7 psl.

Bendrovėje „Mėlynoji uoga“ tikrinamas grybų radiacinis lygis. Algirdo Sabaliausko (Elta) nuotr.

petius automatinius šautuvus. „Mes sakome mūsų kovojantiems broliams Irake: sveikiname jus ir meldžiame Dievą būti jūsų pusėje kovoje su kryžiuočiais“, sakė A. al-Zawahiri. „Dievas su jumis ir visa valstybė remia jus. Pasikliaukite Dievu ir naikinkite amerikiečius kaip liūtai drasko savo grobį ir palaidokite juos Irako kapavietėje“, sakoma įrašė. Jame, kaip manoma, O. bin Laden giria 19 savižudžių, kurie prieš 2 metus užgrobė keleivinius lėktuvus ir nukreipė juos į JAV.

Vašingtonas. Prezidentas George W. Bush Baltuosiose rūmose priėmė Dalai Lamą, nepaisydamas Kinijos prieštara-

rumu, kad šis Tibeto dvasilinis vadovas naudojasi ryšiais su JAV savo „separatistinei“ veiklai paremti. Po susitikimo, kuris atsisveikiant į Kiniją buvo uždarytas, Dalai Lama sakė, kad G. W. Bush ir valstybės sekretorius Colin Powell parodė „palankumą“ Tibetui. „Jie mums padės“, pažymėjo jis.

Vašingtonas. JAV stam-

„Fermento“ produktais susidomėjo garsi JAV biotechnologijų firma

Vilnius, rugsėjo 11 d. (BNS) — Lietuvos biotechnologijos bendrovės „Fermentas“ išrastomis technologijomis, leidžiančiomis išgauti tam tikrų specifinių savybių fermentus, susidomėjo garsi JAV bendrovė „New England Biolabs“ (NEB).

Šią savaitę Lietuvoje lankėsi NEB vadovų delegacija, kuri aptarė galimybę bendradarbiauti naudojant giminę gas abiejų firmų technologijas.

Nukelta į 7 psl.

Lietuvoje 41 pieno ūkis pieną žymi „sveikumo“ ženklu

Vilnius, rugsėjo 11 d. (BNS) — Dar trys Lietuvos pieno ūkiai gavo „sveikumo“ ženklą ir gaminamą pieną galės parduoti eksportui į Europos Sąjungą.

Šiose pieno fermose įdiegta pieno gamybos savikontrolės sistema.

Dabar teisė pieno ūkyje pagamintą žaliavinį pieną žymėti sveikumo ženklu suteikta iš viso 41 pieno ūkiui.

Daugiausia tokių ūkių yra Šakių ir Kauno, Klaipėdos, Anykščių, Prienų, Panevėžio, Kretingos ir Šiaulių rajonuose.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

Bratislava. Popiežius Jonas Paulius II ketvirtadienį atvyko į Slovakiją, kur per keturių dienų vizitą numato dar kartą paraginti Europą prisiminti savo krikščioniškas šaknis. Po beveik 1,5 valandos užtrukusio skrydžio popiežius butuvo taip išsivargintas skrydžio, kad perskaitė tik kelias savo kreipimosi į jį pasitinkančiuosius patekusias. Kreipimasi toliau perskaitė Slovakijos dvasininkas.

Stokholmas. Ligoninėje po užsitęsusių operacijų mirė Švedijos užsienio reikalų ministrė Anna Lindh, kurią trečiadienį Stokholmo centre peiliu sužiedė nežinomas užpuolik. 46 metų A. Lindh, kuri, artėjant sekmdaenio Švedijos referendumui aktyviai agitavo už euro įvedimą, buvo peiliu

sužeista į krutinę, pilvą ir rankas sausakimioje universalinėje parduotuvėje. Tai yra pirmoji politinė žmogžudystė Švedijoje po 1986 metų pasikėsinimo į tuometį premjerą Olof Palmę, kuris buvo nušautas, kai ejo namo iš kino teatro. Ketvirtadienį Švedijos policija pranešė ieškanti „druto“ ir „netvarkingo“ užpuoliko, kuris veikiausiai veikė pagautas akimirkos intuzio. Nors žmogžudystės įrankiu laikomas peilis buvo rastas ir šiuo metu yra tiriamas, pasak pareigūnų, centrinės Stokholmo universalinės parduotuvės, kur buvo subdyta A. Lindh, stebėjimo kamerų nufilmuota vaizdo medžiaga jokio atsakymo į šią mįslingą tragediją nedavė.

JAV

New York. Antrąsias teroro išpuolių metines minėcios

Jungtinės Valstijos ketvirtadienį rytė nušiuvo tylos minutę, prisimindamos akimirką, kai prieš dvejus metus į New York'o World Trade Center rėžė pirmasis teroristų užgrobimas. Šviečiant vaikai dangaus žydrinei, Manhattan, prie vadinamojo „Ground Zero“ — griuvėsių epicentro, susirinko tukstantine minia. Pagerbdama visus 2,792 žmones, kurie šioje vietoje prieš dvejus metus žuvo per baisiausią ir lygiu JAV istorijoje neturintį teroristų išpuolį, ji sustingo mirtinoje tyloje. Po tylos minutės 200 vaikų, kurie per išpuolius neteko šeimos narių, pradėjo skaityti visų žuvusiųjų pavardes. Eme skaityti savo velionių tėvų vardus, daugelis jų nebepajėgė tramdyti emocijų ir iš paskutiniųjų stengėsi baigti žodį arba pridurti kelias frazes nuo savęs. Tylos minutė bei malda prie Baltųjų rūmų teroro išpuolių aukas pagerbė ir prezidentas George W. Bush.

Vašingtonas. JAV Valstybės departamentas perspėjo, kad „al Qaeda“ gali smogti dar vieną smūgį, kuris gali būti „dar labiau triuškinamas, nei rugsėjo 11-osios išpuolis“ ir gali būti, kad „jūs bus panaudoti netradiciniai ginklai, su cheminėmis arba biologinėmis medžiagomis“. Tai gali būti „savižudžių operacijos, lėktuvų pagrobimai, sprogdinimai arba žmonių pagrobimai“, sakoma pranešime.

Vašingtonas. JAV stam-

